

Az új, egységes Budapest megvalósítása növelte fővárosunk politikai, gazdasági és kulturális erejét. Ennek a változásnak hű kifejezője a főváros most elkészült 1950. évi költségvetése. Költségvetésünk komoly fejlődést mutat az előző évekhez képest. A multhoz viszonyítva hangsúlyozza azt a tény, hogy Budapest népi demokráciánkban a dolgozó nép fővárosa lett. Megállapítható ez abból is, hogy Budapest költségvetése a nemzeti költségvetésnek része, kiadásaira a szükséges fedezetet országunk összköltségvetéséből kapja. E költségvetés is kifejezi eredményeinket, amelyeket népünk Pártunk vezetésével a szocializmus építésében elért.

Bevételeink között nagyjelentőségűk üzemek feleslegei. Összköltségvetésünknek mintegy húsz százalékát e feleslegekből fedezzük. Jelentős ez a felesleg már csak azért is, mert az utóbbi időben nőtt a községi vállalatok száma és a vállalatok gazdálkodásával érvényesült az a szocialista közsgpolitikai elv, hogy a községi vállalatoknak eredményesen kell gazdálkodniuk. Költségvetésünkben a jövőben is egyre szélesedő bevételi forrás lesz a községi vállalatok számának további növekedése, eredményeik további fokozása, tartalékaiknak még jobb, észszerűbb kihasználása. A húsz százalékból tehát a fejlődés során nyilván még nagyobb rész lesz, ha megvalósítjuk mindazt, amire alkotmányunk a helyi feladatok ellátásában kötelez bennünket. A közüzemek működésének tárgyalásakor nemcsak azt kell hangsúlyoznunk, hogy ezek mennyire jövedelmezők, hanem azt is, hogy díjszabásaik jóval alacsonyabbak az 1948-asnál.

Költségvetésünk megközelíti a szocialista költségvetés követelményeit abban a vonatkozásban is, hogy a rendes községi feladatok ellátásához szükséges adminisztrációs költségek az 1949-eshez képest lényegesen csökkennek. Ennek ellenére ezek a költségek a központi igazgatásban még mindig magasak:

összegük az összköltségvetésnek 9.5—10 százaléka. A kerületi igazgatásban ebben a vonatkozásban lényegesen előbbre vagyunk. Példának említhetjük a XIII. kerület költségvetését, amelyben a csaknem 8 milliós rendes költségvetésnek csupán 5 százalékat fordítjuk az adminisztrációra. A személyi kiadásoknak általában nagyobbik része az operatív munkát végző alkalmazottakra jut, tehát úton vagyunk a jobb és olcsóbb városi igazgatás kialakítása felé. Ezt lehetővé teszi a többi között az is, hogy Pártunk szorgalmazta, megvalósította azt a követelményt: a közigazgatás felelős helyeit, kulcspozícióit a munkásosztály legjobbjainak kell elfoglalniuk. A személyi kiadások csökkentésén túl is érvényesítettük a takarékosagot, mert a költségvetés új rendszere lehetővé tette a dologi szükségletek alapos megvizsgálását és, jöllehet, fővárosunknak most már 22 kerülete van, szemben a régebbi 14-el, költségvetésünk egész kerete lényegesen nem nőtt.

A költségvetés külalakja és tartalma is teljesen eltér a régiéktől. Az új költségvetési rendszer lehetővé tette, hogy anyagi erőinket jobban összpontosíthassuk az elvégzendő feladatokra. Ezt elősegítette az is, hogy a közigazgatás dolgozói aktívan részt vettek és részt vesznek a közigazgatás költségeinek csökken-

téséért indított mozgalomban. Ez a mozgalom már eddig is jelentős eredményekkel jár. Egy példa: csak a papírfelhasználásnál a főváros központi igazgatása az elmúlt ében

az azt megelőzőhöz viszonyítva majdnem egymillió forintot takarított meg.

Gerő elvtárs idén májusban kiadott rendelete olyan költségvetés összeállítására kötelezett bennünket, amelyben a helyi feladatok az államtól teljesen el vannak határolva. Ennek nyomán egész költségvetésünkben világosan látszanak végrehajtandó helyi feladataink. Utmutatást kaptunk arra is, hogy mind költségvetésünket, mind városigazgatásunkat decentralizáljuk. Most vannak először a budapesti kerületeknek önálló költségvetéseik, amelyek néhány későbbi intézkedés nyomán elérik az összköltségvetés 35—40 százalékát. A költségvetések biztosítják a kerületek önálló gazdálkodását és lehetővé teszik egyúttal a központi ellenőrzést és irányítást is.

Budapest mintegy 1,600.000 lakosával Európa hetedik nagyvárosa lett. Fővárosunk közigazgatásának egyesítése azonban nem elsősorban területi, vagy létszámstatisztikai kérdés, hanem megerősíti munkásosztályunk vezető szerepét a főváros ügyeinek irányításában. Ezért költségvetésünk nagymértékben növeli

az elmaradt, a horthysta Magyarországon háttérbe szorított külső kerületek, peremvárosok és községek jelentőségét.

A főváros háztartási költségvetése az 1950. évre 560 millió forint. A központi költségvetés 79 millió forint felesleggel zárul, amelyet a kerületi igazgatás fenntartására, a kerületi költségvetés megerősítésére és az elmaradt kerületek viszonyainak javítására fordítunk. Hosszú lenne végigmenni ezen a terjedelmes költségvetésen. Minden adatából látható az az óriási változás, amely a felszabadulás óta a városigazgatásban végbement. Minden táblázatból élénk tűnik az a hatalmas színvonalemelkedés, amelyet öt év alatt politikai, gazdasági, szociális és kulturális területen elértünk. A kiadási előirányzatok számadatai sok mindent elmondanak. Utépítésre és karbantartásra több mint 17 millió forintot, a Fővárosi Könyvtárra csaknem ötmillió forintot, népművelésre 1.5 millió forintot irányoztunk elő. Olyan előirányzatok is szerepelnek a költségvetésben, amelyek a multban egyáltalán nem voltak. Több mint 10 millió forintot fordítottunk a városkép megjavítására és a főváros levegőjének megtisztításával kapcsolatos kertészeti munkára. Erre a célra a kerületi költségvetésben is többszáz ezer forint szerepel.

városháza

Sok panaszra adott okot a multban a fővárosi közkórházak helyzete is. Ezek száma az új, egységes Budapest megvalósításával háromszorosára, az ágyak száma pedig 6970-ről 9655-re emelkedett. 1937-ben a közkórházak költségvetése alig haladta meg a 12 millió pengőt, 1950-ben a közkórházakra 99 millió forintot költünk. E két számból is világosan látjuk azt az óriási fejlődést, amelyet a felszabadulás óta elértünk. Ilyen fejlődésről tanuskodik a költségvetés valamennyi többi adata is. Meg kell még említeni, hogy rendes háztartási költségvetésünk mellett kimagasló jelentőségű lesz Budapest öt éves beruházási terve. Ebben a vonatkozásban már most kiemelhetjük, hogy a tervtörvényben előirányzott csatorna- és vízvezeték-hálózat kiépítésével előrelendítjük fővárosunk fejlődését.

A költségvetés végrehajtásába az eddiginél is nagyobb mértékben vonjuk be a dolgozók széles tömegeit. Az a célunk, hogy a dolgozók résztvegyenek a végrehajtás és az ellenőrzés munkájában is. Azt akarjuk, hogy kulturális intézményeink látogatottsága nőjön, az egészségvédelemben a közigazgatás mun-

kája a tömegek akcióira támaszkodjék.

Közigazgatásunk az elmúlt évben sokat fejlődött. A városi tanácsok megalakulásával megsokszorozzuk a városigazgatás erejét azzal, hogy számítunk napi munkánkban a dolgozó tömegek szervezett közreműködésére és bírálatára.

A jövővi költségvetés végrehajtása során méltók akarunk lenni megnövekedett feladatainkhoz és ahhoz az országhoz, amelynek dolgozói öntudatos munkával küzdenek a

milyen munkát vár tőle a főváros dolgozó népe. E feladatokat Budapest minden dolgozója átérzi és szorgalmával, tehetségeivel hozzájárul majd ahhoz a munkához, amelyet az öt éves terv első évében a szocialista társadalom kialakítása érdekében el kell végeznünk.

Pongrácz Kálmán

Budapestre vonatkozó

Pongrácz Kálmán

AZ ÚJ BUDAPEST KÖLTSÉGVETÉSE

Forrás: *Szabad Nép*

Budapest 1949 XII. 31

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

389.6

Hely:

Idő:

Személy:

Helyszám: